

שיעור הלכתי שבועי מפי מורנו ורבנו

הרה"ג דוד שלום נקי שליט"א

מו"צ ומחבר סדרת הספרים "בהלכה ובאגדה"

השיעור בימי ראשון בשעה 18:00

בבית המדרש "חזן עובדיה" דימונה

וְהִנֵּה עַכְשָׁן נִפְשָׁכֶם, הִטּוּ אֲזַנְכֶם וּלְכוּ אֵלַי, שְׁמַעְנוּ וְהִנֵּה עַכְשָׁן נִפְשָׁכֶם" (ישעיה נה ב)

282 גליון

טבילה בכלי חשמל

השקפה ודעת תורה מבית מרן זיע"א

הכוכבים 20:02, ולא כאותם לוחות שמבלבלים את הציבור. "קול צפיה, נשא קול, יחדו ירגנו, כי עין בעין יראו בשוב ה' ציון". במה זכינו לכוון לדעת הגאון הרב אלעזר מנחם מן שך והגאון הרב וואזנר? מכתב כואב של הגאון רבי נפתלי גרינהויז. האם לומדים דיני טבילת כלים מדיני טומאה וטהרה? אין חיוב טבילה אלא בכלים הדומים למעשה מדין. נתן טס מתכת לאומן גוי שיעשה מזה כלי. סכין שחיטה. כלי חשמל שימושם רק בהיותם מחוברים. קומקום נשלף. הטבילה מקלקלת לזמן מסוים. דעת מרן, הגרי"ש אלישיב ועוד. פירוק הכלים והחזרתם על ידי ישראל.

אם טבילת כלים דומה לדיני טומאה וטהרה

א.¹ היום בסייעתא דשמיא נדבר בדין אדם שקונה "כלי חשמל" מגוי, האם

חיצונית, חס ושלום. ולעומת זאת, כל איזה פסיק ב"אור לציון" או "הליכות שבת" ואחרים כיוצא בהם, הם לא מפספסים בשום אופן, הכל הם מביאים אחד על אחד.

לכן, בלי ספק, שצריך לעורר עליהם רחמי שמים מרובים שיזכו לחזור בתשובה שלימה, ואני הקטן אומר שהלואוי ונקווה שלא תהיה עליהם קפיда משמים, חלילה וחס, כי כשהולכים בקו כזה חוצץ ובולט נגד מרן זיע"א, אין ספק שאלו מעשים מגונים אשר לא יעשו. והלואי שהקדוש ברוך הוא יאיר להם את העיניים ויכירו באמת הצרופה. כי באמת הם "תינוקות שנשבו", הם למדו בכל מיני מקומות שבעוונות הרבים האכילו והלעיטו אותם נגד מרן זיע"א. אבל עם כל זה, חבל שעדיין הם לא פתחו את העיניים, כמו רבים רבים שזכו לפתוח את העיניים, וזאת על ידי שלומדים ומעיינים בספרי מרן, וממילא כל השמועות וההבלים והשטויות שהם שמעו וקיבלו מאינשי דלא מעלי, התועים והמתעים, וכבר התנבא הנביא ישעיה (נב יא) ואמר: "וְאָתְּ כָלֵם יִשְׂאֵא רוּחַ, יִקַּח הֶבֶל", ואמר (מא טז): "תִּזְרֹם וְרוּחַ תִּשָּׂאם, וְסַעְרָה תִּפְצֵץ אוֹתָם".

ואמרו חז"ל במסכת שבת (קט"ז ע"ב): אמר רב יהודה, לא חרבה ירושלים אלא בשביל שבין בה תלמידי חכמים, שנאמר (דברי הימים ב' לו טז): "וַיְהִי מַלְעֵיב בְּמִלְאֲכֵי הָאֱלֹקִים וּבְזִים דְּכָרֵי, וּמִתְעַתְּעִים בְּגִבָּאֵי, עַד עֲלוֹת חֲמַת ה' בָּעֲמֹו עַד לָאִין מִרְפָּא". מאי "עד לאין מרפא"? אמר רב יהודה אמר רב, כל המבזה תלמידי חכמים אין לו רפואה למכתו. ע"כ. השם יצילנו. לכן כל אותם שיש להם קשר עם האחראים שם, וכן האברכים שלומדים שם, כדאי להם לטובתם מאוד מאוד, שבהקדם יארגנו איזו משלחת בצורה מסודרת לדבר על ליבם ולהניא אותם מכל מחשבותיהם הכוזבות והטועות, ואפילו אם חלילה וחס הדברים לא ישיעו, אך שחלילה לא יתבעו אותם בשמים על שהם לא מחו בבזיון כבוד התורה, ובפרט כמו שאמרנו שהדבר נעשה ככוונה תחילה, ובשיטה נחרצת להתעלם במכוון מכל וכל, מספרי מרן גדול הדורות ופוסק הדורות זיע"א, שזה דבר חמור ביותר מאוד מאוד.

ואף על פי שסיפרו לי, שאברכים רבים מתוך הכולל שם, הם לכשעצמם מביאים מהבית את ספרי מרן ומעיינים בהם היטב, אך עדיין אברכים רבים אחרים שלא מכירים היטב מיהו מרן, הם יוצאים נפסדים בגדול, שמעלימים מהם את דעת מרן, ומקבלים דרך לא נכונה בהלכה כלל. [ו] ובעוונות, הם אפילו לא מכניסים את ספרי מרן לכולל, למעט כמה חלקים בודדים "חזון עובדיה" פה ושם שנשאר מהעבר, ואיזה סטי בייע אומר ישו בלי חלק י"א. ולא רק שהם לא קונים את הספרים, אף שלא חסר להם כסף, עד בלי די, אלא אף בעוונות הרבים שמעתי ששלשה אנשים שונים תרמו להם שלשה סטים של "ילקוט יוסף" (כ-40 חלקים כל סט),

שבחו של ציבור. כמה חשוב שראש הישיבה בקי גם בהלכה ולא רק במסכתות הגלמודות בישיבות בעיון. מי הם המסכנים שמתעלמים בכוונה תחילה מדעת מרן זיע"א? "וְאֵת כָּל־יִשְׂרָאֵל וְיָחַד יִקְחָה הָבֶל", "תִּזְרֹם וְרוּחַ תִּשְׁאָם, וְסִעְרָה תִּפְיֹץ אוֹתָם". לא חרבה ירושלים אלא בשביל שביזו בה תלמידי חכמים. הוציאו שלשה סטים מבית המדרש. הגאון רבי אהרן קוטלר: מי זה המעכב את הרבים לעשות מצוה? פתחנו את הצום בדיוק בצאת

¹ א. בראשית הדברים, אי אפשר שלא לשבח את הציבור היקר שלנו השם עליהם יחיו, שכל כך ניצלו את הזמן בלילה וביום של "תשעה באב", ללימוד התורה הקדושה בדברים המותרים. בסיום תפילת ערבית והקנינות בשעה 9:30, נשארו הציבור הקדוש ושמעו שיעור בהלכות "אבלות" עד השעה 11:00 בלילה. ואני חייב לומר, שהנהגה חשובה זו, וכן הרבה הנהגות חשובות, למדנו ממרן הראשון לציון שליט"א, עוד בהיותו בישיבה לפני מעלה ה-30 שנה, שהיה נשאר עם הבחורים בסיום הקנינות, והיה מוסר שיעור בהלכות "אבלות", והיה מאריך הרבה יותר לאחר השעה 11:00. וכדרכו בקודש היה שזור את הדברים במעשיות מעניינות הקשורות לענין על מרן זיע"א ועוד, וכמו שרמזו בזה, כי לא המדרש הוא העיקר אלא המעשה. וככה גם אני הקטן משתדל בחסדי השם יתברך עלינו להמשיך בדרך זו, כדי למשוך יותר את האוזן הקשבת של הציבור.

[ובדרך אגב, כמה זה חשוב שראש ישיבה לא רק שיהיה בקי במסכתות הנלמדות בישיבה בעיון, אלא יהיה בקי גם ב"הלכה", כי לבוא ולחזור בכל שנה ושנה לבחורים על הסיפור בגמרא מסכת גיטין (נה ע"ב הלאה) על קמצא ובר קמצא וכו', ולשלב בזה דברי מוסר ההתעוררות, זה חשוב מאוד וגם נחמד, אבל אין ספק שדברי הלכה טובים עם קצת מקורות מתובלים, מושיכים את אוזן הבחורים הרבה הרבה יותר, ואדרבה בתוך זה ישלב גם דברי חיזוק. ומלבד זה, היינו זוכים בכל שבת בצהריים שהרב היה מוסר שיעור בהלכה בעיון כדת, והזכרים היו נפלאים ומתוקים עד מאוד. וכל הדברים הללו גורמים שהבחורים יתחברו גם ללימוד ההלכה. ובעזרת השם, לאחר שיתחתנו, ילכו ללמוד בכלל ההלכה אמיתית, ולא כמו אותם כוללים שצערנו הרב, לא מזכירים מספריי של מרן זיע"א לא מיניה ולא מקצתיה, וכמו שספר לי אהרן חשוב שלומד בכלל הלכות "שבת", ואמנם הוא לעצמו פותח את ספרי מרן, אבל הוא מתאונן שהם מקבלים מראי מקומות, ובכוונה תחילה לא למזכירים להם מתורת מרן זיע"א בשום פנים ואופן. וזה כל כך מתסיס ומקומם, הרי אין נושא שמרן כל כך האריך והרחיב עליו בספריו הקדושים, כמו בהלכות "שבת", שטחן אותן לעומק בכל פינה וזווית כדרכו בקודש, אם בט"ל מלאכות ואם בשאר הפרטים בהלכות שבת, והם מתעלמים לגמרי מספריו של מרן, כאילו מרן לא היה קיים בעולם כלל. אך בגלל שהם משלמים יותר טוב משאר הכוללים, ממילא הם מושיכים אליהם הרבה אברכים טובים, הגם שהם יודעים את האמת, והם אוהבים את מרן, והיו שמחים מאוד מאוד להתבשם מתורתו של מרן. וחבל מאוד שככה הם מתנהגים, והבעיה הגדולה שיש להם כמה כוללים פזורים בכמה ערים, וכולם הולכים באותה שיטה, השם ירחם ויציל. אין ספק שהנהגה זו, היא הנהגה פסולה ומשובשת ומקולקלת לחלוטין. וההולכים בדרך זו הם פשוט מסכנים ואומללים, כותבים כל כך מראי מקומות, ובדוקא מתעלמים מתורתו של מרן, כאילו דעת מרן חלילה, היא דעה טובה משאר הכוללים, ממילא הם מושיכים אליהם הרבה אברכים טובים, הגם שהם יודעים את האמת, והם אוהבים את מרן, והיו שמחים מאוד מאוד להתבשם מתורתו של מרן. וחבל מאוד שככה הם מתנהגים, והבעיה הגדולה שיש להם כמה כוללים פזורים בכמה ערים, וכולם הולכים באותה שיטה, השם ירחם ויציל. אין ספק שהנהגה זו, היא הנהגה פסולה ומשובשת ומקולקלת לחלוטין. וההולכים בדרך זו הם פשוט מסכנים ואומללים, כותבים כל כך מראי מקומות, ובדוקא מתעלמים מתורתו של מרן, כאילו דעת מרן חלילה, היא דעה טובה משאר הכוללים, ממילא הם מושיכים אליהם הרבה אברכים טובים, הגם שהם יודעים את האמת, והם אוהבים את מרן, והיו שמחים מאוד מאוד להתבשם מתורתו של מרן. וחבל

לקבלת העלון במייל

ולשותפות והקדשות:

6410995@gmail.com

← שיעור יומי של הרב שליט"א בקו: 02-3137584 שלוחה 1. שיעורים

מצרצרים 5 דקות בשלוחה 2. ⇐ שיעור שבועי בערוץ 2000 ימי חמישי בשעה 19:00

← הצטרפות לקבלת סרטון חיזוק יומי 5 דקות - 054-5657392 או במייל →

לעילוי נשמת

מרת אמי היקרה **יעל נקי** בת רבקה ע"ה

מר חמי היקר ר' אברהם מנשה בן רחמה ע"ה
תנצבה.

צריך להטבילם במקווה או לא, וכמו למשל: הקונה קומקום חשמלי, מיחם מים של שבת, טוסטר, מצנם, בלנדר, מיקסר, מיקרוגל, מכונת קפה, מקציף קפה וכיוצא בהם. ובאמת שפוסקים רבים מהדורות האחרונים דנו בזה, חלקם פוטרם מטבילה וחלקם מחייבים, וגם אותם שמחייבים, חלקם מצריכים ברכה, וחלקם אומרים שיטביל בלי ברכה. והנה בשו"ת חלקת

ומתחילה מחוסר אי נעימות, הם הניחו סט אחד במדף למעלה בבית המדרש, ולאחר תקופה הוציאו אותו לגמרי מבית המדרש, ולא נודעו עקבותיו. גם הסט השני שהיה בבית מדרש האחר, לאחר זמן הוציאו אותו ונעלם לגמרי. וגם הסט השלישי שהיה מונח בעזרת הנשים של בית הכנסת, הוציאו אותו. בושע וחפרה!!! ולעומת זאת, כל ספר אור לציון או הליכות שבת שרק יוצא מהדפוס, אפילו שהוא לא חלק חדש אלא רק מהדורה חדשה, כבר הוא קונה לו מקום של כבוד בספריה הגדולה. אבל ספרים של מרן זיע"א גדול הדורות ופוסק הדורות, אשר רוח השם דיבר בהם ומילתו על לשונם, הם מלהזכיר, השם ירחם ויצייל.

תשמעו מה כותב הגאון רבי אהרן קוטלר זצ"ל בספרו "מאמרים ושיחות מוסר" (חלק א עמוד קיז): **וביותר צריך להיזהר מנזק הרבים ומכל גרמת נזק לרבים... ומכל שכן בנוגע להפסד רוחני של הרבים, ולדוגמא, כשמשתמשים בספרים השייכים לרבים ואין מחזירים אותם למקומם, הרי זה ממש גזל וגרימת ביטול תורה, ולפעמים הוא בגדר "המונע את הרבים מלעשות מצוה", על ידי שגלגול הספר במקום שאינו מצוי לרבים, והוא מעשירם וארבעה דברים המעכבים את התשובה, [כמפורש ברמב"ם (הלכות תשובה פרק ד הלכה א) שהמעכב את הרבים מלעשות מצוה, עוון גדול הוא, ואין הקדוש ברוך הוא מספיק בידו לעשות תשובה לפי גודל חטאו. ועוד כתבו הרמב"ם (הלכות תלמוד תורה פרק ו הלכה יא דף יח) ומרן השלחן ערוך (הלכות נידוי וחרם יורה דעה סימן שלד סעיף מג), שהמעכב את הרבים מלעשות מצוה, הריהו חייב נידוי. השם יציילנו.] ומה גרם לכל זה? - חוסר אחריות והפקרות בהנהגה.** עיי"ש. ואם כך חמור מי שמחזיר ספר שלא במקומו, שהריהו בכלל המעכב את הרבים מלעשות מצוה, על אחת כמה וכמה, מי שמעלים את הספרים לגמרי מבית המדרש, וקל וחומר בן בנו של קל וחומר של מי שמעלים מעיני הרבים מראי מקומות מספריו של מרן זיע"א, שהריהו בכלל המעכב את הרבים מלעשות מצוה, ומונע מאברכים צעירים תורת אמת ודרך ישרה וקו הלכה ופסיקה לאמיתה של תורה, ומי יודע כמה מהם יגדלו אחר כך בדרך עקלקלה, ונמצא שלא רק שמנע מהם מלעשות מצוה, אלא מנע מהם דרך אמיתית וישרה בהלכה שתלווה אותם לכל החיים, הוא מנע מהם שיהיו מורי הוראות בישראל ישרים לאמיתה של תורה. והשם הטוב יכפר בעד. והלוואי שיערה עליהם במהרה בשמחה רוח טהרה ממרום לפקוח עיניים עורות, אמן.

אבל תדעו לכם שבשורה התחתונה, 'כאשר יענו אותו כן ירבה וכן יפרוץ', כמה שהם מנסים להעלים את התורה של מרן זיע"א, ולהראות שכאילו הם ישיב"שים בלעז"ז, על אפם ועל חמתם, רבים רבים מהאברכים שם, מביאים מהבית שלהם את ספרי מרן הקשורים לסוגיא ומעיינים בהם, ואף משיבים מלחמה שערה לאותם שלא מעיינים ורק מפלפלים כל היום בפלפולים וסברות לכאן ולכאן. ומהניסיון שאני מכיר רבים שלמדו במקומות כאלו והדומים להם, אלה שנשארו ללמוד בשיטה שלהם, בדרך כלל קשה שיצאו מורי הוראות אמיתיים, ולא רק שלא יצאו מורי הוראות, אלא רבים מהם אפילו הלכה למעשה הם לא יודעים, כי מרוב פלפולים וחילוקים וחילוקים וחילוקים והגדרות וצבוי דינים, הם יוצאים מבובלים, והם לא מגיעים למסקנות מעשיות, והכל נשאר להם באוויר, עולמים ויורדים בו. אבל אלו שמרבים בלימוד ה"בית יוסף" כדת וכהלכה, ומעיינים היטב בספרי מרן זיע"א, מתיישר להם הראש לפסיקה אמיתית, ואט אט עולים על דרך המלך, וזוכים לאסוקי שמעתא אליבא דהלכתא לאמיתה של תורה, ובעזרת השם יתברך יהיה שמם כשם הגדולים אשר בארץ לגאון ותפארת עם ישראל, אמן.]

נחזור לעניינינו, גם בבוקר בסיום הקינות של שחרית בשעה 10:45, זכינו בסייעתא דשמיא לשיעור בהלכות "אבלות" עד השעה 1:00 בצהריים. ולאחר מכן, חזרו הציבור בשעה 15:45 לסדרת שיעורים נפלאה של כמה רבנים חשובים השם עליהם יחיו שדיברו בלקחים הנלמדים מענייני החורבן וגם המשכנו עוד בהלכות אבלות, עד לתפילת מנחה בשעה 19:00, ומיד בסיום תפילת מנחה 19:45 התפללנו ערבית, וסיימנו בדיוק בצאת הכוכבים 20:02, קראנו קריאת שמע בזמנה, ופתחנו את הצום בכבוד נפלא ובשפע גדול לכל הציבור. [ולא כאותם בתי כנסת שכתבו על לוח המודעות שלהם, שהצום נפתח ב-20:20, ורק אז הם מתחילים תפילת ערבית, ומושכים את ליבם של הציבור ומענים אותם להישאר בצום עוד ועוד זמן, על פי כל מיני לוחות שונים שלצערנו הרב, מבלבלים את העולם וכותבים את זמן "צאת הכוכבים", לא כדעת מרן השלחן ערוך ולא כדעת הרמ"א שקבלנו הוראותיהם, ומוסיפים עוד ועוד חומרות על גבי חומרות. והשם הטוב יכפר בעד.]

ואת כל זה אני מספר לכם, כדי להודות להשם יתברך על הציבור היקר והנפלא שזיכה אותנו, וגם כדי להכיר טובה לציבור היקר שבאו, כי אם הם לא היו באים, למי היינו מוסרים שיעורים ומזכים את הרבים? וגם כדי שבבתי הכנסת אחרים שבכל מקום ומקום, שעדיין לא זכו לעשות כן, ינצלו את הזמן כיאות בכל מיני עיתים וזמנים שונים, המה יראו והמה ילמדו כמה אפשר לזכות את הציבור, כי הציבור רוצים לשמוע דברי אלוקים חיים, רוצים שהזמן שלהם יהיה מנוצל כראוי כנאה וכיאה, רק צריך להשקות ולהרוות אותם.

נסיים בדברי הזהרה הקדוש (פרשת בשלח דף נה ע"ב): **רבי יהודה הוה יתיב קמיה דרבי שמעון, והוה קארי, קתיב (שעיה נב ח): "קול צופיר, נשאו קול, יחדיו ירגנו, כי עין בעין יראו בשבוע ציון". "קול צופיר", מאן אינון צופיר? מי אלו הצופים? אלא אלין אינון דמצפאן אימתי ירחם קודשא בריך הוא למבני ביתיה. אלא אלו הם שמצפים מתי ירחם הקדוש ברוך הוא לבנות את ביתו. "נשאו קול", ינשאו קול מבני ביתיה, מאי נשאו קול? שואל הזהרה, למה אמר 'נשאו קול, בלשון עבר, היה צריך לומר 'נשאו קול, לעתיד כשיבנה המקדש, כמו שאמר בהמשך 'חדו ירגנו'**

יעקב (חלק א סימן קכו) הביא מה שכתב בשו"ת שב יעקב, לדמות את דיני "טבילת כלים" לדיני "טומאה וטהרה", שכל שהכלי לא מקבל טומאה, ממילא אינו חייב גם בטבילה כשנלקח מהגוי. וכיון שדבר המחובר לקרקע, אינו מקבל טומאה², אם כן גם מכשירי חשמל שנחשבים כמחוברים לקרקע, כי עיקר שימושם כשהם מחוברים לקרקע באמצעות חוט

לשון עתיד? **אלא, כל בר נש דבבכי, וארים קליה על חרבן ביתיה דקודשא בריך הוא**, כל אדם שבכה והרים את קולו על חורבן בית הקדוש ברוך הוא [לכן אמר 'נשאו קול' לשון עבר]. **זכי למה דכתביב לבתר "יחדיו ירגנו"**. יזכה למה שכתוב אחר כך, 'יחדיו ירגנו' בעתיד, **וזכי למחמי ליה בישובא בחדוותא**. ויזכה לראות את בית השם בישוב בשמחה. ע"כ. השם יתברך יזכנו יחד עם כל עם ישראל לראות במהרה בשמחה בשוב השם את שיבת ציון, בבנין בית מקדשנו ותפארתנו, כדי שירבה כבודו יתברך בעולם, ויהיה עילוי לשיכנת עוזנו ותפארתנו, אמן.

ב. עוד נקודה חשובה שדברנו עליה בעבר בהרחבה (עיין גיליון 272 הערה 1 ד"ה והנה באירוסין), שיש מקום לעשות חושבין, כמה בחורים מהישיבה של החתן ראוי שיבואו לחתונה? ומתי יושבים? ומתי לא יושבים? שחלילה לא ייווצר מצב שבאים קרובי המשפחות או מכרים, ואין להם מקום לשבת. גם מי התיר ל-100 בחורים לבוא מתחילת החתונה, וכל אדם מספיק 20 או 30, ואז יצטרפו גם חברים ומכרים מבני המשפחה לריקודים, ולאחר מכן שניה יבואו עוד 30 בחורים וכו', עיי"ש. וברוך השם מצאתי שזכיתי לכוון ברוח הדברים לדעת גדולים, הלא הוא הגאון רבי אלעזר מנחם מן שן זצ"ל ראש ישיבת פוניבז', וכמו שהביא הגאון הרב וואזנר זצ"ל בשו"ת שבט הלוי (חלק ז סימן ג) בתשובה לתלמיד מיישיבת פוניבז', וזה תוכן דבריו: אשר הציע ושאל, אודות התקנה שעשה השבוע רבו ראש ישיבת פוניבז' (שליט"א) הגרא"מ שך (ה'יארץ ימיו), אודות מצות שמחת חתן וכלה, שהמנהג בישיבה היה תמיד שהולכים המון רב לשמח את החתן, וגם חוזרים מחוץ לעיר בשעה מאוחרת, ועל ידי זה מתאחר מאוד הקימה בשחרית, ומתבלבלים סדרי הישיבה. ולכן תיקן שלא ילכו לשמח חתן, רק כ"מנין" בחורים או "החברים הכי קרובים, המרגישים כחובה ללכת ולשמח". והנה בכתובות (יז ע"א) אמרו, מבטלים תלמוד תורה להוצאת המת ולהכנסת כלה וכו', אבל לשמח ולרקוד, לא מצינו שאין לו שיעור. ולפעמים נעשית השמחה על ידי יחידים הרבה יותר מעל ידי רבים, וגם כיון שמפריזים בזמן הזה על המידה, ועוברים על מה שאמרו רבותינו ז"ל בברכות (לא ע"א) שאסור למלאות שחוק פיו בעולם הזה, ונפסק להלכה בשלחן ערוך (אורח חיים ס"ס תסק), וכתב הט"ז שאפילו בשמחת נישואין אסור. אם כן, מי יאמר שבשמחה יתירה זו, יש בכלל מצוה. וגם ידוע שהרבה גאונים קדמונים תקנו למעט בקרואים, ולמעט בבדחנים וכיוצא בזה, ומכל שכן כשנוגע לביטול סדרי הלימוד והתפילה והישיבה, על כן אף על פי שמצוה חשובה היא מאוד לשמח חתן וכלה, אבל במידה ובמנין, וביראת השם נטון על פניהם לכבודו יתברך ויתעלה. ועל כן יפה דן ויפה תיקן כבוד הגרא"מ שך (שליט"א) לעשות תקנה וגדר בזה. ובחלק ח' (סיפורי) הוסיף: "וגם יש בזה תיקון העולם, שלא להרבות בהוצאות שמחת הנישואין אשר כבר הרבה צווחו על זה, ואין להאריך עוד".

ג. נקודת נוספת וחשובה מאוד שגם עליה דברנו בעבר כמה וכמה פעמים, בזהירות ההליכה בימי "בין הזמנים" למקומות שאין רוח התורה נוחה מהם, ובכללם פארקים שהתערובת מצויה בהם מאוד, וכבר הבאנו בעבר (גיליון 166 הערה 4) מכתב שכתב הגאון רבי נפתלי גרינוויץ שליט"א מו"צ בעיר "מודיעין עילית" יע"א, שבחורים פנו אליו בטענה על הוריהם שלוקחים אותם בחפשות לכל מיני פארקים, שכמובן באים שם רק "חרדים", אבל כיון שמתאספים שם הרבה משפחות, הם נשיהם ובניהם ובנותיהם, הדבר מפריע לבחורים מאוד מאוד ביראת שמים, עד כדי כך שאחד הבחורים התבטא לפני הרב בכאב: "איני מבין מה ההורים שלי חושבים שאני עושי מברזל? וכי אין לי יצר הרע?! איך הם לוקחים אותי ב"בין הזמנים" למקום כזה שיש שם מראות מזעזעים שרודפים אחרי וקורעים אותי לגמרי". וממשיך הרב וכותב: "ואין ספק שהרבה בחורים מרגישים כך, אך לא כולם מעיזים לומר זאת בגלוי. כאשר מבקרים במקומות כמו: שמחות, פארקים ציבוריים, מרכזי קניות, מרפאות ושמות אחרים, חשוב מאוד לשים לב איזה ציבור מסתובב שם ומה המראות הנראים שם. וקל וחומר כשמדובר במקומות שיש בהם ציבור מעורב, ולא כולם שומרי תורה ומצוות ומדקדקים בהלכה, נפוצים מראות נוראים שפוגעים בטוהר הנפש ועלולים להזיק לילד גם לטווח ארוך. ולפעמים אפילו למשך שנים. כי כאשר ילד נחשף גם בגיל צעיר, למראות שאינם כשרים, הדבר פוגם בלימוד התורה להמשך חייו. על כן חשוב מאוד לשים לב לאן לוקחים את הילדים והיכן הם מסתובבים". עכ"ל. אשרי ההורים שנותנים את דעתם וליבם על בניהם לשמור אותם ככבת עיניהם, ויעשו חושבים היטב היטב קודם לכן, להיכן לוקחים אותם. והם מלהזכיר מהטינופת הגדולה שב"חוף משפחות", וכבר דברנו בזה רבות ונצורות בעבר (עיין גיליונות 130-132, 185-181). וברור שעל רבני הקהילות והאחראים שבכל מקום ומקום, לעורר על הדברים הללו בפרט בעת ובעונה הזאת, ולחזק ולאמץ ברכים כושלות, אלו אותן משפחות שפעמים קצת מתבלבלות, ואם לא עכשיו, אימתי?! והמזהיר והנזהר ירבה שלומם כנהר.

ד. מכתב שנשלח למערכת מאברך יקר: בתשעה באב עליתי לאוטובוס, והנהג שהיה כבן 50 פלוס לא הבין למה אנחנו צמים ומתאבלים, וביקש שאספר לו על תשעה באב, מה קרה ביום זה? הייתי צמא ולא היה לי כח לדבר, וגם לא ידעתי אם הוא שואל בשביל לקנטר, ולכן הסברתי לו בקצרה. אך לאחר מכן נזכרתי שיש לי את החוברת "בין המצרים בהלכה ובאגדה" על החורבן, ואמרת לי שיקח את החוברת במתנה, ושם יהיה לו הכל מוסבר בפרוטרוט, הוא מאוד שמח. אולם הפקח שהיה דתי, שאל אותי ומה איתי? אז הנהג אמר לי תבאי לו, והוא יחזיר לי בערב. אשריך שבזכותך מרובה תורה ומידע בישראל. עכ"ל.

² עיין גמרא שבת (פא רע"א) שכל המחובר לקרקע, הרי הוא כקרקע. ועיין עוד בפירוש המשניות לרמב"ם (מסכת כלים פרק ה משנה א).

החשמל, ובלי זה אינם פועלים כלום, לכן יהיו פטורים מטבילה. אך יש אומרים שחיבור לחשמל אינו נחשב כמחובר לקרקע ממש, ולכן כלי חשמל יהיו חייבים בטבילה. ויש חולקים שאין שום קשר בין טבילת כלים לדיני טומאה וטהרה, וכמו שכתב הגאון החתם סופר בחידושיו לשלחן ערוך (יורה דעה סימן קכ סק"ה), שאין לדמות דיני טבילת כלים הנלקחים מן הגוי לדיני טומאה וטהרה, ודחה מה שכתב בשו"ת שב יעקב שקדירת נחושת הקבועה בתנור לא צריכה טבילה, כיון שעשויה לחברה בקרקע ואינה מקבלת טומאה. ותמה עליו, שהיכן ראה שטבילה זו נלמדת מטומאה... ורק בטומאה שגילתה התורה שמחובר לקרקע דינו כקרקע, אבל טבילת כלים גזירת הכתוב לחייב טבילה לכלי סעודה שקונה מגוי, ומנין לנו להקל גם במחובר לקרקע. גם חברו של החתם סופר בשו"ת יהודה יעלה אסאד (חלק א יורה דעה סימן רטז) דן על מיחם מים שקבוע בתנור, אם פטור מטבילה כיון שהוא מחובר לקרקע. וכתב, שברור שדין זה שמחובר לקרקע לא מקבל טומאה, נאמר דווקא בטומאה ממש, אבל בטבילת כלים חדשים שאינו לטהר מידי טומאה אלא כדי שיצאו הכלים מטומאת העמים לקדושת ישראל, טעם זה שייך גם אם היה הכלי מחובר לקרקע. נמצא שנחלקו הפוסקים אם לדמות דיני טבילת כלים לדיני טומאה וטהרה.

אין חיוב טבילה אלא בכלים הדומים למעשה מדין

ב. והנה אם נתבונן נראה, שהכלל לחייב טבילה בכלים הנקנים מגוי, מבואר בגמרא (עבודה זרה ע"ב), שהכל נלמד מהמעשה שעם ישראל לקחו מכלי מדין, וכמו ששאלה הגמרא, שאולי גם מי שקונה מספריים מגוי, יצטרך טבילה? וענתה הגמרא, "**כלי סעודה אמורים בפרשה**", כלומר, שהחיוב הוא דווקא בכלים הדומים לכלים שהביאו עם ישראל ממלחמת מדין כמובא בפרשה, וכיון ששם היו רק "**כלי סעודה**", לכן אין לחייב אלא כלי "**סעודה**" בלבד, ולא כלי "**מלאכה**" וכדומה. עוד שאלה הגמרא, אולי יצטרך גם להטביל כלי אדמה? וענתה "**כלי מתכות אמורים בפרשה**". כלומר, כמו שהיה במדין רק כלי מתכות, כך החיוב הוא רק בכלי מתכות. עוד אמרו שם: "**לא שנו אלא בלקוחים וכמעשה שהיה, אבל שאולים לא**", כלומר, לומדים עוד מהפרשה, שדווקא כלים שקנויים לישראל לגמרי חייבים טבילה כמו המעשה שהיה במדין, אבל אם שאל כלי מהגוי, פטור מטבילה. רואים לאורך כל הדרך, שחיוב הטבילה הוא רק בדומה לכלים שהיו במדין שהם: של סעודה, מתכות, וקנויים לישראל לגמרי, ולא שאולים ולא שכורים. גם רבותינו הראשונים המשיכו בדרך זו, וכמו שדייק האור זרוע (עבודה זרה סימן רצב) מלשון הגמרא, על דין נפח ישראל שקנה טסים של מתכת מהגוי, ועשה מהם כלים לעצמו, הריהם פטורים מטבילה, כי מזה שאמרו "לא שנו אלא בלקוחים" מן הגוי, משמע שדווקא שקנה אותם כלים מן הגוי, אבל אם הישראל עצמו עשה את הכלים, הרי זה פטור מטבילה. כי אם היו רוצים למעט רק "שאולים" בלבד, אם כן למה האריכו לומר: "לא שנו אלא בלקוחים וכמעשה שהיה", שיאמרו: "לא שנו אלא כמעשה שהיה", שהיו חלוטים לישראל וממילא נמלט "שאולים", אבל מזה שאמרו שני דברים: "**לקוחים, וכמעשה שהיה**", משמע שבה ללמד שני דברים: א. שדווקא "**לקוחים**", שלקח את הכלים מהגוי כמות שהם, בזה הם חייבים, אבל אם קנה טסים מהגוי ועשה את הכלים בעצמו, הריהם פטורים מטבילה. ב. "**כמעשה שהיה**", שהיו חלוטים ביד ישראל - למעט "שאולים". וכן כתב מורנו ורבנו אבי העזרי. ע"כ. נמצא ברור שאין חיוב טבילת כלים אלא בכלים הדומים ממש למעשה מדין, אבל כל כלי ששונה מזה, אינו חייב טבילה.

נתן טס מתכת לאומן גוי שיעשה מזה כלי

ג. ובדרך זו אנחנו רואים שהמשיכו גם שאר רבותינו הראשונים, ולכן כתבו התוספות (שם ד"ה א'), הנותן כלי לאומן גוי לתקנו, אין צריך טבילה, כיון שאין

שם הגוי עליו, שאין זה "כמעשה שהיה" ששם היו הכלים שייכים למדין.³ וביאר מרן הבית יוסף (סימן קכ אות ז'), שהתוספות מדברים במקרה שהישראל נותן לגוי האומן, טס של כסף לעשות ממנו כלי, ובכל זאת לא צריך טבילה, כיון שאין שם בעלות הגוי על הכלי, כי הכלי לא נקרא על שם האומן שעשאו, אלא על שם בעליו. ואף על פי שכלי חדש, דרך העולם לשאול עליו מי עשאו, ויאמרו שהאומן הגוי עשאו, ונמצא ששם הגוי נקרא עליו, ולכאורה יתחייב טבילה? אך כיון שהגמרא אמרה שצריך שיהיה דומה לכלי מדין, ומזה מיעטו התוספות שכל שלא נקרא שם הגוי עליו, הוא פטור מטבילה, כי אז הוא לא דומה לכלי מדין, נמצא אם כן שצריך שיהיה בדומה ממש עד הסוף לכלי מדין, וכמו שבכלי מדין, נקרא שם "בעלות" הגוי על הכלי, ולא לשם "אומן" שעשאו בלבד, כך אין חיוב טבילה אלא בכלים ששם "בעלות" הגוי היה על הכלי, ולא לשם "אומן" בלבד. וכיון שכאן המתכת שייכת לישראל, ורק הגוי האומן יצר את הכלי, נמצא ששם "בעלות" הישראל על הכלי, ולכן פטור מטבילה. וכן פסק בשלחן ערוך (שם), ישראל שנתן כסף לאומן גוי לעשות לו ממנו כלי, אינו צריך טבילה.

סכין שחיטה

ד. והנה עוד ראינו שצמצמים דווקא לכלים האמורים בפרשה, המרדכי (מסכת חולין אות תקעז. הובא בבית יוסף שם אות ה) כתב, יש להוכיח שסכין שחיטה לא צריכה טבילה... והטעם לפוטרה, כי "**כלי סעודה כתובים בפרשה**", וסכין שחיטה לאו "**כלי סעודה**" היא, שאפילו דבר צונן אסור לחתוך בה, אם לא שמדיחה קודם מהדם. ומה שהבהמה נעשית ראויה לאכילה על ידי השחיטה, לא נחשב משום כך כלי סעודה, כיון שעדיין היא צריכה בישול או צליה. עי"ש. וכן דעת הראב"ה (הובא באיסור והיתר הארוך שער נח סימן פד). וכן פסק מרן בשלחן ערוך (סעיף ה). ומבואר, שאפילו סכין שחיטה שיש בה שייכות לסעודה, בכל זאת כיון שאין אפשרות לחתוך בה כלום אם לא שהדיחה מקודם, אינה בכלל "**כלי סעודה**", כי כלי סעודה צריך שיהיה ראוי לשימוש כמו שהוא. וכן הבאנו בשיעורים הקודמים (עיין גיליון 280, 281), שכל המחלוקת של הראשונים על כלי עץ או אבן או חרס המצופים במתכת או בזכוכית, אם צריך שיהיו מצופים בפנים ובחוץ, כדי לחייב טבילה, או רק בפנים, או אפילו רק בחוץ, כיון שכל אחד רואה בצורה אחרת, אין לדמות לכלי מדין, אבל הצד השווה שבוכלם, שצריך שיהיה דומה לכלי מדין.

כלי חשמל שימושם רק בהיותם מחוברים

ה. והנה לפי כל מה שהתבאר שצריך שיהיה דומה ממש לכלי מדין, לכאורה כלי חשמל אינם דומים בעצם שימושם לכלי מדין, שהרי כלי מדין ניתן להשתמש בהם בכל מקום ולהעבירם ממקום למקום, אבל כלי חשמל כל שימושם הוא רק בהיותם מחוברים לקרקע - לחשמל, ומנין לנו לחייבם טבילה. ואף על פי שהחיבור לחשמל אינו חיבור של קיימא, שהרי ניתן להוציא את התקע מהשקע בכל עת, בכל זאת עדיין צורת השימוש בכלי חשמל מוגבלת מאוד רק בחיבור לחשמל. נמצא שאינם ככלי מדין האמורים בפרשה שנעים ונדים ושימושם בכל מקום, ויהיו פטורים מטבילה.

חיזוק מדברי הרב ערוך השלחן

ו. ואף על פי שישנה אפשרות להפעיל כלי חשמל על ידי גנרטור, ונמצא שאין שימושם במחובר לקרקע דווקא, ויכולים לטלטלם ממקום למקום, בכל זאת יש ללכת אחר רוב שימושו של הכלי, ורוב שימושו כשהוא מחובר לשקע שבקיר. ואף אם ימצא אדם שרוב שימושו בגנרטור, כיון שעדיין אין שימושם אלא בחיבורם לחשמל, נמצא שאינם דומים לכלי מדין ממש ששימושם בכל מצב ובכל מקום, ולא תלויים בדבר אחר.⁴ ויש לחזק סברא

מהם הישראל, ונקרא שם הגוי עליהם. ודו"ק.

⁴ ולו יצויר שיהיה סיר שתהיה אפשרות להשתמש בו גם בחשמל וגם בגז, ורוב שימושו יהיה בגז, בוודאי שיתחייב טבילה. וכן מבואר בשו"ת יהודה יעלה אסאד הנ"ל שכתב, שהמחם שקובעים אותו בתנור, כיון שאין עיקר עשייתו להיות דבק בארץ דווקא, שהרי גם בתלוש ראוי לתשמיש זה עצמו לחמם בו חמין על גבי האש, פשוט שצריך טבילה עם ברכה. עי"ש.

³ וממשיכים שם התוספות, שיהודי שמכר כלי לגוי, וחזר וקנה אותו ממנו, צריך הכלי טבילה, כיון שנקרא הכלי על שם הגוי. ע"כ. ובאמת שזה פשוט, שכיון שקנה הגוי את הכלי, הרי זה שלו לגמרי, ונקרא על שמו, ולכן כשקונה ממנו הישראל, חייב טבילה, כדי להוציא מטומאת העמים לקדושת ישראל. ויותר מזה כותב הרב ערוך השלחן (סימן קכ סעיף ג), שאם שר או מושל גוי לקחו בחזקה כלים מישראל על דעת שלא להחזירם, ואחר כך קרה והוחזרו לו הכלים משום מה, הריהם צריכים טבילה, כיון שכבר השתקעו ביד הגוי והתייחס

זו מדברי הגאון בעל הערוך השלחן (סימן קכ סעיף לט) שכתב, יורות של ברזל או נחושת הקבועות בתנורים שמחממים בהן מים, אינן בכלל כלי סעודה, **כיון שלא נחשב כלי סעודה אלא כשמתלטלים אותם ממקום למקום וכו'**, וכלי סעודה הם מה שמשתמשים בהם **אצל התנור ובבית המבשלות ובשלחן האכילה, ולא הכלים הגדולים, שלהם מיוחד מקום בפני עצמו**. וראיה לזה וכו'. ע"ש. ומבואר שכלי סעודה שמייחדים להם מקום, ואינם עשויים להיטלטל ממקום למקום, אינם כמעשה מדין, ופטורים מטבילה. אמור מעתה, גם כלי חשמל כיון שמייחדים להם מקום ואינם עשויים להיטלטל ממקום למקום, כמו: מיחם, קומקום, טוסטר, מצגם וכדומה, לכאורה לא יהיו חייבים טבילה.

קומקום חשמלי נשלף

ז. אלא שעדיין יש שרצו לדון בקומקום חשמלי, שלאחר שרתחו המים ניתן לנתקו מהחשמל ולמזוג ממנו לכוסות, וכל שכן בזמנינו שהקומקום נשלף, נמצא שבעת המזיגה לכוס אינו מחובר לחשמל כלל, וכיון שהרגילות היא להשתמש בו גם כשאינו מחובר, לכאורה יש מקום לחייבו טבילה? אלא שעדיין יש לומר שמאחר ועיקר ייעודו של הקומקום בהיותו מחובר לחשמל דווקא, ובלי זה אין בו שום תועלת, כי אין הקומקום נוצר כתחליף לקנקן למזיגת כוסות שתיה, ומעולם לא ראינו גם מי שהתקלקל לו הקומקום שיהפוך אותו לקנקן למזיגת מים קרים, ויביא אותו לשלחן להשתמש בו. על כן ברור שכל מטרתו להרתחת מים בלבד, אלא שמטעמי נוחות מייצרים כיום רק קומקום נשלף, אך כל מהותו ושימושו בעיקר בהיותו מחובר לחשמל, נמצא שוב שאינו דומה לכלי מדין.

כלי חשמל מוטבילים, מתקלקלים לזמן מסוים

ח. עוד אפשר לומר, שמאחר ובכלי מדין היו מטבילים אותם ומשתמשים בהם מיד, ואילו כלי חשמל בעת שמטבילים אותם, אינם עובדים כמה ימים, ויש גם חשש שפעמים הם מתקלקלים לגמרי, [או שיש שם מנגנון דיגיטלי שנהרס במים], נמצא שאינם דומים ממש לכלי מדין. ואף שבדרך כלל לאחר שמייבשים אותם איזה עידן בקיץ ועידן ועידנים בחורף, או שמייבשים אותם במייבש שיער - "פן", הם חוזרים ופועלים כבראשונה. אך עדיין כיון שאינם ראויים לשימוש מדין, ואף מפסידים את האחריות על המכשיר, נמצא שהמים פועלים בהם משהו לרעה, ואין זה כמעשה מדין שהמים לא פועלים שום דבר של קלקול בכלים. [גם אפשר שמן הסתם לא תצווה התורה להטביל כלים במים שיש חשש שיתקלקלו אפילו לזמן מועט, כי התורה חסה על ממונם של ישראל (ראש השנה כז ע"א), ונאמר (משלי ג יז): "דִּרְכֶּיהָ דִּרְכֵי נֶגֶם וְכָל נִתְיבֹתֶיהָ שָׁלוֹם", ולא מסתבר שתצווה להרוס את כלי החשמל במים].

דעת מרן מלכא זיע"א

ט. והנה בשו"ת מעין אומר (חלק ד סימן כא) שאל את מרן זיע"א, וזו לשונו: שאלה: קנה קומקום חשמלי תוצרת חוץ לארץ שעשוי מפלסטיק וגוף החימום הוא ברזל, האם צריך טבילה? תשובה: "לא צריך". ואמרת לרבנו, הרי עיקרו שהוא גוף החימום עשוי מברזל? וענה מורנו ורבנו: "שיתן לגוי מתנה ויחזור וישאל לו". והבנתי שזו חומרא בעלמא. ובהזדמנות אחרת כששאלתי, אם להטביל קומקום חשמלי מפלסטיק? ענה לי מורנו ורבנו: "אין צורך, ואם רוצים יחמירו". עכ"ל. ודברים אלו תואמים למה שכתב מרן בהליכות עולם (חלק ז עמוד רסה. ועיין עמוד רנז): "טוב להחמיר" אם אפשר להטביל קומקום חשמלי, אך מכיון שאם יכניסנו במים הוא עלול להתקלקל, לכן "טוב" שיתן אותו במתנה לגוי ויחזור וישאל ממנו. אבל מעיקר הדין מודה שכלי חשמל פטורים מטבילה. וכן סיפר לי ידידי הדגול רבי יצחק גדגניאן שליט"א שזכה להיות אחד מהמשמשים בקודש של מרן זיע"א למעלה מעשר השנים האחרונות, וכשהיו קונים כלי חשמל בבית של מרן כמו קומקום חשמלי וכיוצא בזה, מרן היה שולח אותו לתת במתנה לגוי שהיה בתחנת הדלק בכניסה לשכונת "הר נוף", ושואל ממנו בחזרה. גם בדין טבילה למכונת רחיים, כתב מרן בהליכות עולם (שם עמוד רסז), וכל שכן אם מכונת הרחיים היא חשמלית, שיש חשש שתתקלקל אם יכניסה למים של המקוה, שאינה צריכה טבילה. גם מרן הראשון לציון שליט"א בילקוט יוסף (ספירת העומר עמוד תקכב) הביא מה שכתב מרן בהליכות עולם גבי קומקום

חשמלי, וביאר שעיקר שימושו של הקומקום על ידי חיבורו לחשמל, ושאר השימושים שנעשים בו הם נלווים לזה, והראיה, שאם הקומקום יתקלקל, לא ישאירו אותו להשתמש בו לשאר שימושים... ולכן בשעת הצורך אפשר לסמוך על זה. ע"ש. וזה נקרא "צורך", שחושש שמא יתקלקל הקומקום, ולמה שיפסיד את האחריות?!

דעת הגאון רבי יוסף שלום אלישיב זצ"ל

י. גם הגאון רבי משה מרדכי קארפ שליט"א בספר משמרת הבית (עמוד מד) כתב: והנה דעת רבנו הגר"ש אלישיב זצ"ל היתה בשנים עברו, שיש להטביל כלים חשמליים בברכה, וכמו ששמענו ממנו. אך בשנת תשס"ט הביא רבנו בשיעוריו שיטה זו שכלים חשמליים שלא יכולים לעבוד בלי חשמל ואין להם שימוש אחר, פטורים מטבילה. ואז שאלנו אותו שוב, וראינו שנתן פנים לדעה זו ביותר, ואמר שאין לברך על כלים חשמליים. וכן הביא לי נכדו הרב הגאון רבי משה ישראלזון שליט"א מרשימותיו, וזו לשונו: שאלה: האם כלים המחוברים לחשמל שלא משתמשים בהם בלי החיבור, אין צריך לטבול? תשובה: רצוי לטבול, אבל בלי ברכה. כ"ב חשון תשס"ט. ע"כ. וכן שמעתי גם מידידי הגה"צ ר' שמעון כהן שליט"א ששאל לרבנו [הגר"ש אלישיב] כשיצאה שמועה זו, אם מי שעובד במקום שיש מתקן חימום מים חשמלי, ואין בידו להטבילו או להקנותו לגוי, אם מותר להשתמש במתקן זה ולחמם בו מים, והשיבו שמותר. והארכתי בזה, כי לא כולם יודעים מחזרה זו שחזר הרב, ואף יש שפרסמו בשם רבנו שחייבים בטבילה בברכה מן הדין. עד כאן מדברי הרב משמרת הבית.

דעת כמה מחכמי הדור

יא. גם הגאון הרב משה לוי זצ"ל בשו"ת תפלה למשה (חלק ה סימן כה אות ד) כתב, שמעתי באומרים לי בשם הגאון רבנו בן ציון אבא שאול זצ"ל, שאין צריכים טבילה כל המכשירים החשמליים, שהואיל וכדי להשתמש בהם צריך לחברם לחשמל, והחשמל קבוע בבית הקבוע בקרקע, אם כן גם כלים אלו דינם כמחוברים לקרקע, ואין צריכים טבילה. עד כאן שמעתי. וסיים: "וכן עיקר". ע"כ. גם בשו"ת ברכת יהודה (חלק ה יורה דעה סימן ה) הביא בשם שו"ת בית אבי (חלק א סימן קיד), שאין צריך להטביל כלי חשמל, משום שאין להם שימוש בלי חיבור לחשמל וממילא נחשב כמחובר. וצירף להקל על פי ספק ספיקא, שמא טבילת כלים מדרבנן [וממילא ספק דרבנן לקולא], ואפילו תאמר שטבילת כלים מהתורה, שמא הלכה כדעת הפוסקים שכלי חשמל פטורים מטבילה לגמרי. וכמו שכתב בכף החיים (סימן קי דיני ספק ספיקא אות יא) שעושים ספק ספיקא כזה, ושכן כתבו להקט אחרונים. ע"ש. וכן פסק בספר גימקו לוי (חלק א עמוד קעח) להקל במכשירי חשמל. גם הגאון הרב אלקנה ישראל שליט"א בשו"ת אבא בם (חלק ה עמוד תמ), הוכיח בראיות חשובות לפטור כלי חשמל מטבילה, עיין שם ותרוה נחת.

פירוק כלי חשמל

יב. ואמנם יש אומרים שניתן לפטור את מכשירי החשמל מטבילה לגמרי, על ידי שיפרק אותם באופן שאינם ראויים לשימוש וירכיב אותם מחדש, וכיון שהרכיבו יהודי, הרי שהיהודי עשה את הכלי ופטור מטבילה. אבל יש אומרים שכל שהדיוט יכול לפרק ולהחזיר את החלקים, כמו בפתיחת הברגים ובחיבורי הזרם, ממילא הפירוק לא מבטל ממנו שם כלי, ולכן לדבריהם לא יועיל אלא דווקא פירוק של מעשה אומן בגוף הכלי. ויש אומרים שאפילו פירוק של מעשה אומן לא יועיל, כל שאין כאן שבירה ותיקון כלי מחדש, כי פירוק חלקים בלבד והרכבתם, אינו מהווה שם כלי חדש. ובכל אופן, למעשה, העצה הזו של פירוק הכלי, אינה מומלצת כל כך, כי בפירוק הכלי מפסידים את אחריות היצרן. וגם לטרוח ולהביא אומן שיפרק וירכיב את הכלי מחדש, עולה יותר ממחיר הכלי, וכמו שכתב בשו"ת אבן ישראל פישר (חלק ט סימן עב). מה גם שלמציאות של היום מגיעים יותר ויותר כלים מודרניים יצוקים ומובנים, באופן שלא ניתן במציאות לפרקם ולהרכיבם מחדש, לכן טוב ונכון שיתן את הכלי לגוי במתנה, ויחזור וישאל ממנו להשתמש בו לעולם, שנמצא משתמש בכלי שאול מהגוי, שפטור מטבילה. אבל מן הדין, כלי חשמל פטורים מטבילה. (עיין שו"ת אבי צבי י"ד

סימן קח ד"ה והנה לכאורה. שו"ת מחזה אליהו חלק א סימן צח. מקור נאמן חלק א עמוד קמד. קובץ בית אהרן וישראל קטו עמוד מג ומשמם בארה)